

Di fosu biifi u Petuisi

Wan wöutu a fesi.

Di tjabukama de kai Petuisi bi dë wan u dee tuwalufu bakama u Masa Jesosi, dee bi ta waka ta lontu ku ën. Nöo hën sikifi di biifi aki. Nöo a sikifi ën da dee biibima u Masa Jesosi dee dë wakama a oto köndë, faa da de degihati a dee sitaafu dee ta miti de. A taa de musu mëni dee soni Gadu buta da de u de feni a bakaten, nöo de hoi go dou a di biibi. Nöo a taki sömëni soni da de tu unfa sëmbë u Masa Jesosi musu libi.

Aki Petuisi ta manda odi da de.

¹ Dee sëmbë o, mi, Petuisi, ta mbei di pampia aki. Mi da wan u dee Tjabukama u Jesosi Keesitu, nöo mi ta manda di biifi aki da un dee sëmbë u Masa Gaangadu dee dë paajapaaja kuma wakama a dee peipei köndë u goonliba, kuma Pontusi, Galasia, Kapadosia, ku Asia, te kisi Bitinia. ² Fa un sai dë, unu da sëmbë dee u Tata Masa Gaangadu bi sabi gaanduwe a fesi kaa taa woon ko sëmbë fëen. Nöo hën a pii unu tei fuun musu piki di buka u Jesosi Keesitu, be di buuu fëen puu dee hogi du fuunu a unu liba. Fa u dë aki, un ko dë bumbuu sëmbë gbelingbelin a Masa Gaangadu wojo, nöo di Akaa fëen wë heepi unu te un ko sō e, dee sëmbë.

Masa Gaangadu musu dë ku unu e, ta heepi unu gaanfa ku ën bunuhati. A musu da unu kötöhati seei.

Aki Petuisi ta gafa Gadu fu dee soni dee u sabi taa woo feni a bakaten fu di u ta biibi.

³ Un boo ta gafa Masa Gaangadu e, dee sēmbē. Hēn da di Tata fuu Masa Jesosi Keesitu ku ēn Gadu tu, nōō u musu hopo ēn nē. Biga a bi abi gaan tjalihati fuu, nōō hēn a tooka u hati mbei u ko wan hii njunjun sēmbē kuma tide pai mii. Fa a weki Jesosi Keesitu baka a dēdē dē, a mbei u ko ta abi wan gaan biibi a u hati di an ta kaba mōōnsō, taa woo feni libi a Gadu nōōmō a bakaten.

⁴ Nōō u sabi tu taa woo feni hii dee soni dee Gadu abi u da u, fu di u dē sēmbē fēēn. Nōō dee soni dee woon feni dē, de an dē kuma soni u goonliba aki e. Biga na wan daka seei de o sa poi kaba a sōsō mōōnsō. De an o lasi di waiti u de mōōnsō tu, fu wa kai de soni mōōn. Nōō de dē leti a Masa Gaangadu kōndē ala, ka Gadu seei ta tjubi de da u fuu feni de a bakaten.

⁵ Nōō fu di un ta biibi ēn hedi, dee sēmbē, nōō a ta tjubi unu ku ēn kaakiti fu te di lasiti daka dou. Nōō di juu dē, hii di heepi fēēn di a bi abi kabakaba kaa faa heepi u, hēn tuu o ko a limbo awaa u sēmbē si.

⁶ Nōō te un ta mēni dee soni dē nōō un musu ta wai e, hii fa un ta tja sōmēni pei sitaafu ku fuka a di mindi aki. ⁷ Wē biga dee sitaafu dee un ta tja naandē, de dē kuma wan soni ta pooba unu luku nōō, u sēmbē sa si taa di biibi un ta biibi Masa Jesosi dē wan tuutuu soni. Na sipootu un ta mbei.

Dee sēmbē o, un sabi fa dee sitaafu dē da unu nō? De dē kuma te de ta jō goutu puu kaka, fii sa puu di gbelingbelin goutu tei. Sō wē dee sitaafu ta heepi di biibi fuunu faa musu ko gbelingbelin. Ma di biibi fuunu dē, a bumbuu pasa goutu gaanfa e. Biga hēn an dē wan soni o poi kaba a sōsō mōōnsō, kumafa goutu ta kaba a sōsō. Nōō ee un ta biibi go dou, nōō woon feni gafa ku nēbai di juu ten Masa

Jesosi Keesitu o ko a limbo u sëmbë si di kaakiti fëen di a abi.

⁸ Fa Masa Jesosi sai dë, dee sëmbë, hën da di Sëmbë di wan bi si wan daka, ma tøkuseei un ta lobi ën. Hii fa wan ta si ën fa u dë aki seei, ma un ta biibi nëen liba, nöö hën Gadu buta wan gaan wai a unu hati te wan sa kondëen da sëmbë fa a dë. ⁹ Nöö di soni mbei un ta wai sö, fu di Gadu ta heepi unu ta seeka di hati fuunu fu an musu kaba a sösö. Hën wë da di soni di un bi suku a Masa Jesosi di un ko biibi ën e.

¹⁰⁻¹¹ Wë nöö di heepi Gadu ko ta heepi u a di ten aki, nöö hën wë dee fesiten tjabukama fëen bi ta biinga seei fu de fusutan e, ma de an bi sa fusutëen möönsö. Biga di ten de bi dë a goonliba aki, nöö di Akaa u di Keesitu bi ta ko a de liba, nöö de bi ta konda fa Gadu o heepi u a bakaten aki ku ën bunuhati. De bi ta konda seei fa di Paamusi Könu o ko a goonliba ko tja pena, te bakaten nöö a o kisi sëmëni nëbai. Nöö fa de ta fan dee lö soni dë, nöö de bi kë sabi ee na un ten de o pasa, ku andi ku andi musu pasa bifö di lö ten dë o dou.

Ma hii fa de ta suku fini a dee soni dë, ma de an ko sabi de möönsö. ¹² Nöö hën de ko fusutan taa na soni u de de dë, ma de dë fu wi dee sëmbë dee o ko a bakaten aki.

Nöö hën u dë tee di ten aki, nöö hën wë i si Masa Jesosi ko e. Nöö hën dee tjabukama fëen ko konda di Buka fëen da unu te de kaba. Nöö di Buka dë, hën wë da di wan seei soni di dee fesiten tjabukama bi ta taki. Nöö fa dee sëmbë konda di buka da unu dë, nöö ku di kaakiti u di Akaa u Gadu di a manda kumutu a liba ala ko da u, ku ën wë de kondëen.

Nöö, dee sëmbë, dee soni u ta taki aki, gaan soni de dë e. Biga dee basia u Masa Gaangadu dee ta dë a Gadu Köndë ala seei ta bendi ta luku ee deseei sa sabi soni u de tu.

Aki ta lei u fa u musu libi

di njunjun libi.

¹³ Nöö hën mbei un musu buta ku unu seei, dee sëmbë, fu wan fika gudjuu dë. Un musu tai hati ta buta mëni gaanfa a dee bunu Gadu o da unu ku ën bunuhati a di ten di a o tja Jesosi Keesitu ko a limbo.

¹⁴ Nöö leti kumafa wan mii ta piki ën tata buka a soni, nöö söseei un musu ta piki Gadu buka a soni tu. Wan musu ta nama ku dee lö hogi dee di hati fuunu bi lobi u du di ten wan bi sabi Gadu e. ¹⁵ Wë biga di Sëmbë di kai unu fuun ko nëen aki, a dë wan limbolimbo Sëmbë söndö föutu, nöö sö un musu dë tu e, dee sëmbë. Libi fuunu musu dë gbelingbelin a hii futu. ¹⁶ Biga Gadu bi taki a di Buku taa:

Mi dë limbolimbo söndö föutu,
nöö söseei un musu dë tu.

¹⁷ Dee sëmbë o, fa un ko ta kai Gadu unu Tata aki, hën ta kuutu hii sëmbë makandi a di fa i ta libi. Nöö fëen mbei un musu ta mëni ën nöömö ta lesipeki ën gaanfa, hii di ten un ta libi kuma wakama a goonliba aki. ¹⁸ Wë biga an dë taa wan soni di sa poi kaba a sösö kuma möni sö a tei paka puu unu a di sösö libi di un bi lei a dee gaan sëmbë fuunu e. ¹⁹ Ma di buuu u „Jesosi„ Keesitu di dii möön hii soni, hën wë paka puu unu. Fa de kii ën dë, nöö a bi dë kuma dee sikafu mii de bi ta kii ta paka paima u hogi du nöömö naandë. Nöö leti kumafa dee

sikafu mii bi musu dë gbelingbelin söndö föutu, nöö söseei Masa Jesosi bi dë tu.

²⁰ Wë nöö gaanduwe kaa bifö goonliba mbei, Masa Gaangadu bi buta taa sö a o manda Masa Jesosi ko paka di paima dë da u. Ma tefa di bakaten aki bifö di soni dë ko a limbo fuun sa feni heepi nëen awaa.

²¹ Nöö di nama un ko nama ku Masa Jesosi dë, dee sëmbë, hën heepi unu fuun ko biibi Gadu e. Biga un ko sabi fa a weki Masa Jesosi a dëdë te a tjëen go te a di möön hei kamian a liba ala. Hën mbei un ko ta buta mëni nëen gaanfa taa hii dee soni a bi paamusi unu tuu, woon feni de nöömö.

²² Dee sëmbë o, un bi jei di tuutuu lei u Gadu kaa, nöö hën wë i si un ta piki ën tefa hati fuunu ko dë limbolimbo, un ko ta lobi unu na unu söndö ganjan. Ma nöö un musu ta lobi unu seei möön taanga eti e, ku hii unu hati. ²³ Biga un ko feni wan hii njunjun libi awaa kuma wan njunjun mii di de pai. Ma di lö böngö di i si pai unu dë, na libisëmbë böngö e, di sa kaba a sösö, ma di wöutu fu Gadu wë. Hën da di böngö di mbei un feni di njunjun libi dë.

Nöö fa di wöutu u Gadu sai dë, dee sëmbë, a dë kuma wan libilibi soni ta wooko a u hati dendu ta seekëen, nöö an o kaba a sösö möönsö. ²⁴ Biga un sabi di soni di Gadu bi taki. A taa: Hii libisëmbë tuu dë kuma ahun ta lenguwa jööö sö.

Nöö hii nëbai fu wan libisëmbë dë kuma wan folo ta dë a sabana, te fii sabi a dëë puu kai kaba a sösö.

²⁵ Ma di wöutu u Masa, hën a ta dë fu nöömö. Nöö hën wë da di wöutu i si de bi tja ko konda da unu e, dee sëmbë.

2

¹ Wë di un ko jei dee soni dë kaa, nöö un musu disa dee hogi fasi dee un bi abi e, dee takuhati fasi sô, bödjëe fasi, ganjan sëmbë fasi, haun, ku waka njan sëmbë a baka. Un musu puu dee soni dë tuu faa a unu libi.

²⁻³ Nöö fa i si i bi tesi luku fa Masa abi bunuhati tjika dë, nöö i musu ta dë nëen baka nöömö leti kuma wan tide pai mii ta hangi di bobiwata fëen mama. Sô un musu ta abi hangi da di wöutu u Gadu fuun musu ta sabi soni fëen. Nöö ee un dë sô, nöö woon nango a fesi seei, te un ko gaangaan sëmbë a di biibi.

Aki ta taki soni u di wosu u Gadu ku di mama sitonu

u di wosu.

⁴ Dee sëmbë, un boo toona mëni di soni di bi dë sikifikikifi a Gadu Buku e. De bi tuwë wan sitonu a kapëe, ma Gadu si ën kuma wan gaan bumbuu soni. Nöö hën a tei ën buta ko di mama sitonu u di wosu fëen. Ma nöö di Sitonu i si dë, libilibi soni a dë e, dee sëmbë. Biga Masa Jesosi hën wë da di sitonu dë. Ku ën Gadu seti di wosu fëen.

⁵ Nöö fa un ko ta biibi ën dë, nöö unu seei ko kuma wanlô libilibi sitonu tu, di Gadu ta tei ta nama ku Masa Jesosi makandi faa mbei hën wosu. Ma nöö di wosu u ta taki aki, na soni u si ku wojo e. Akaa soni a dë.

Nöö na di wosu nöö Gadu tei unu mbei e, dee sëmbë, ma a tei unu tu fuun ko dë wanlô apaiti sëmbë fëen kuma mindima ta tja peesenti go dëen. Nöö dee peesenti un ta tja go dëen dë, deseai an dë u si ku wojo tu. Soni na akaa fasi deseai dë tu e, nöö

de ta suti da Gadu seei, fu di unu ku Jesosi Keesitu nama.

⁶ Nöo di soni u bi taki dë, de bi sikifi ën buta a di Buku u Gadu taa:

Un luku, mi tja wan sitonu go buta a Sion dë.

Ku ën mi o seti di wosu u mi.

Nöo di sitonu dë, a dii möön hii soni.

A dë wan gaan bumbuu sitonu di mi tei apaiti.

Nöo ee wan sëmbë i abi biibi nëen liba,
nöö ja o lasi möönsö fii tja sen a bakaten.

Sö Gadu taki e, dee sëmbë.

⁷ Wë nöo di Sitonu i si de taki dë, gaan bumbuu soni seei a dë tuu da u dee sëmbë ta biibi ën. Ma dee sëmbë dee an kë biibi, nöo an dë wan wojo soni da de. De dë kuma dee sëmbë dee di Buku bi taki ta mbei wosu. A taa:

Di sitonu di dee sëmbë dee ta mbei wosu an bi kë seei

te de tuwë a kapëë,

hën ko dë di mama sitonu u di wosu.

⁸ Ma di Buku taki wan oto soni u di Sitonu dë tu taa:

A dë wan sitonu di sëmbë ta naki futu nëen ta kai.

Hën ta tuwë sëmbë.

Wë da sö i si taa a buta kaa taa dee sëmbë dee an ta kë piki di buka u Masa Jesosi, nöo sö de o kaba a sösö.

⁹ Ma unu, wan dë sö e, dee sëmbë. Fa un ko ta biibi Masa Jesosi dë, nöo un ko dë wanlö apaiti sëmbë dee Gadu tei ko fëen seei. Un ko dë a dendu u wan könu famii ta tja peesenti go da Gadu. Un ko dë wan föluku u Gadu di dë fëen vö, fuun musu ta konda da sëmbë kumafa a bumbuu tjika, ta gafëen.

Biga a kai unu puu a dungu tja ko a di waiti limbo fëen. ¹⁰ Wan bi dë wan wojo soni a wan ten ala e, dee sëmbë, ma fa u dë aki un ko dë wan apaiti

sëmbë fu Gadu gbolo. A di ten ala wan bi si fa Gadu abi tjalihati, ma awa un ko si ën awaa.

Aki ta lei fa u musu libi wan bunu libi ku saka fasi.

¹¹ Un dee lobi mati u mi o, fa u dë aki wan dë goon mii u di goonliba aki möön e, ma un dë wakama nöö. Döösë sëmbë seei un dë. Nöö fëen mbei mi begi unu baa taa dee hogi soni dee libisëmbë ta hangi u du, wan musu ta da de pasi a unu libi möönsö. Biga de ta biinga u poi di hati fuunu kaba a sösö.

¹² Ma unu musu ta libi bunu a dee sëmbë dee na ta biibi naandë wojo e. Nöö fa de o ta kosi unu taa un ta du hogi dë seei, ma de o ko si gbelin taa bumbuu soni nöö un ta du. Nöö bakaten de o ko ta gafa Masa Gadu fuunu hedi a di daka di a buta faa ko a u.

¹³ Fa un ko nama ku Masa dë, nöö un musu ta saka da hii dee tii dee lanti buta e. Un musu ta saka da di könu biga hën da di möön hei wan. ¹⁴ Nöö un musu ta saka da dee takima tu, dee a pii tei buta a kamiankamian. Biga di soni mbei a buta de, fu de musu ta sitaafu dee sëmbë ta du hogi, nöö de gafa dee sëmbë ta du bunu.

¹⁵ Gadu kë fuun ta libi bunu e, dee sëmbë. Biga te un ta libi sö, nöö dee sëmbë dee ta fan söndö fusutan ta kosi unu dë, nöö de o ko dë pii. Biga de o ko si taa sösö soni de ta taki.

¹⁶ Fa Masa Gadu puu unu a dee peipei wëti basu buta ko fii dë, nöö un musu libi kuma fiima tuu. Ma ja musu dë ta du hogi fu di i kumutu a wëti basu hedi, kwetikweti. Ma be i toona ta saka i seei da Gadu kuma wan saafuma fëen.

17 Nöo i musu ta libi a wan lesipeki fasi ku hii sëmbë. I musu ta lobi dee otowan dee ta biibi Masa Jesosi kuma i. Nöo i musu ta fëëë Masa Gaangadu tu e, fu wan du na wan soni di an kai ku ën. I musu ta lesipeki könu ta luku ën fu wan hei sëmbë tu.

18 Nöo mi kë taki wan soni da un dee saafuma dee ta wooko da wan goonliba masa. Mi taki e, un musu ta lesipeki dee masa fuunu gaanfa e, dee sëmbë. Un musu ta saka a de basu. Nöo fa mi fan dë, na dee ta libi bunu ta abi pakisei a unu liba nöo e, ma dee ta libi hogi ku unu tu.

19 Wë biga ee wan sëmbë i ta kisi sitaafu di ja bi musu kisi ma i ta tjëën ku pasensi fu di i ta mëni Gadu hedi, nöo hën da i ta libi seei kumafa Gadu kë.

20 Ma ee i bi du hogi nöo hën de fon i fëën hedi, nöo i tjëën ku pasensi fu di i sabi taa hogi i bi du tuu, nöo di dë an dë gaan soni e. Biga i seei suku ën. Ma ee bunu nöo i ta du nöo i kisi sitaafu fëën, nöo hën i tjëën söndö guunjan, hën da i libi kumafa Gadu kë. 21 Biga fa Gadu kai unu fuun ko sëmbë fëën dë, nöo a fiti fuun tja sitaafu ku pasensi e, dee sëmbë. Biga [Masa Jesosi] Keesitu seei bi tja sitaafu fuu hedi söndö guunjan, nöo fëën mbei u musu ta tjëën sö tu. Nöo te u du sö, hën da u ta waka nëën baka a di lö futu dë tu.

22 Fa Masa Jesosi sai dë, a libi leti kumafa di Buku bi taki fëën e, taa:

Hën an bi du hogi wan daka.

Na wan ten seei a taki ganjanganjan soni.

23 Biga di dee sëmbë bi ta kosi ën ta dëën gaan buka ku gaan sen dë, nöo an jabi buka kosi de möönsö e. Di de du hogihogi ku ën, an bë wojo da de möönsö

tu, ma a disa de da di Sëmbë di ta kuutu a wan leti fasi.

²⁴ Nöö fa i si a tja dee hogi du fuu nëen sinkii a di lakpa pau dë, nöö wa dë a de basu möön e. U dëdë da de, fuu sa toona libi wan bunu libi awaa.

Dee sëmbë o, dee maaka dee Masa Jesosi kisi nëen sinkii dë, de wë kula unu e, mbei un ko bunu.

²⁵ Fa un bi sai dë, un bi dë leti kuma wanlö sikapu na abi tiima. Sö un bi ta waka fanjanfanjan tjika. Ma fa u dë aki un ko feni di leti sëmbë di fu tii unu. Nöö di Sëmbë dë, hën ta luku di hati fuunu be a dë tololoo a pasi.

3

Aki ta lei fa manu ku mujëe musu libi ku deseeri.

¹ Nöö awaa mi kë fan ku un dee mujëe dë ku manu taa be un ta saka unu seei a dee manu fuunu basu e. Nöö ee wan fuunu sai dë hën manu an piki di buka u Gadu eti, nöö a o bia piki ën söndö i fan ku ën. ² Biga a o si taa i ta libi wan gbelingbelin libi ku lesipeki u Gadu.

³ Nöö fa i si un ta beei di uwii fuunu a dee peipei fasi dë, so juu un ta bisi gaan waiti koosu, ee nasö goutu soni a unu sinkii, nöö na a dee lö soni dë un musu suku gafa e, dee mujëe. ⁴ Ma di gafa fuunu musu dë a di fa i hati dë. Te i ta libi a wan saapi fasi, pii fasi sö, hën da di soni Gadu ta kai gaan waiti soni e. Nöö di waiti dë an o saka möönsö.

⁵ Sö wan waiti dee mujëe u fesiten bi abi kaa, dee bi dë apaiti da Gadu ta mëni ën fu de feni wini nëen a bakaten. Fa de bi sai dë, nöö de bi ta saka da dee manu u de. ⁶ Biga luku fa Sala bi ta saka dëen manu Abahamu ta kai ën “Masa”. Nöö ee un ta libi

a sō wan leti fasi nōo woon ko ta djeesi Sala kuma unu da mii fēen. Nōo an o dē fuun ta dē fēēfēēē.

⁷ Nōo un dee womi dee dē ku mujēē, un musu ta fii da dee mujēē fuunu e. Un musu ta lesipeki de fu di de da di möön suwaki wan. Wē biga fa un sai dē, unu ku de tuu o feni di libi u Gadu makandi di a o da unu ku en bunuhati fu di un dē sēmbē fēen. Nōo te un ta libi bunu ku dee mujēē fuunu, nōo Gadu o piki dee begi fuunu tu.

Aki ta lei taa a möön bunu fii tja sitaafu fu wan soni di ja du, möön leki i tjēen fu di i du hogi.

⁸ Nōo awaa mi o fan ku hii unu tuu taa be un ta libi makandi ku wan hati e. Un musu ta fii ku dee otowan fuunu ta lobi unu seei kuma baaa ku baaa. Un musu ta abi tjalihati da unu na unu, ta libi ku sakafasi. ⁹ Ee wan sēmbē du hogi ku i, ja musu du hogi ku en baka e. Ee wan sēmbē kosi i, disēen. Na toona kosi en baka, ma begi Gadu dēen be a feni bunu. Biga sō Gadu bi kai i fii libi, dee sēmbē, nōo joo feni bunu nēen.

¹⁰ Biga wē haika fa di Buku taki. A taa:
Ee wan sēmbē i kē abi piizii ku di libi fii,
nōo i musu ta duwengi i seei fu ja fan taku fan.
Ee i kē u di libi suti da i,
nōo i musu kōni fu ja ganjan sēmbē ku buka.

¹¹ I musu kaba ku hogi du, nōo i bia ta du bunu.
I musu ta suku fii dē fiifii ku hii sēmbē.
A di dē baka fii ta biingan nōömō.

¹² Biga Gadu ta luku dee sēmbē ta libi bunu nēen
wojo
faa heepi de,
nōo a dē setiseti jesi faa jei dee begi u de.
Ma di sēmbē di ta du hogi,

hën a o bia baka da.
Sö di Buku taki e.

¹³ Wë be mi hakisi unu wan soni, dee sëmbë. Ee i ta biinga nöömö fii ta du bunu wanwan, nöö ambë da di sëmbë di o du hogi ku i? ¹⁴ Ma etiseei ee i kisi sitaafu fu wan bunu soni di i du hedi, nöö hën da Gadu naki i kölöku e.

Ja jei fa di Buku taki nö? A taa:
Na fëë libisëmbë te de ta bë wojo da i e.
Na panta da de seei.

¹⁵ Ma Masa Jesosi Keesitu hën nöö fuun ta mëni a wan apaiti fasi a unu hati, dee sëmbë, biga hën da di Masa fuu. Hën da Gadu seei.

Nöö i musu ta dë kabakaba hiniwanten fu ee wan sëmbë hakisi i taa: “Unfa i du ta pakisei taa joo feni wini a bakaten?” nöö i musu sabi fa u piki ën. Ma ja musu piki ën ku gaan fasi e, ma ku saapi fasi, ku lesipeki. ¹⁶ Biga hati fii musu ta dë limbolimbo nöömö a hii futu.

Fa i ku Jesosi, Keesitu ko di wan dë, dee sëmbë, nöö i musu ta libi bunu nöömö e. Nöö te i libi sö, nöö sen musu u kisi dee sëmbë dee bi ta suku u poi unu në fu takuhati fasi dë. Biga de o si taa sösö de bi ta du.

¹⁷ Dee sëmbë o, ee Gadu si taa a fiti fii tja sitaafu, nöö a möön bunu i tjëen fu wan bunu soni di i du hedi, möön leki fu wan hogi soni di i du. ¹⁸ Biga Jesosi, Keesitu seei bi tja sitaafu tee fa de kii ën dë, hii fa an bi du hogi wan daka. Fa a dëdë dë, nöö dee hogilibi fuunu wë a paka di wan pasi dë fu nöömö e. Di Bunulibima dë hën tja sitaafu a u dee takulibima aki kamian, faa sa tja u ko a Gadu.

Fa de kii Masa Jesosi dë, dee sëmbë, a dëdë tuu, ma di akaa fëen hën a fika ku libi. ¹⁹⁻²⁰ Nöö hën a go

konda di buka u Gadu da dee akaa u dee sēmbē bi dēdē a di ten u Noa, ka de bi go dē a di kamian ka de an sa kumutu möön. Dee sēmbē dē, de an bi kē piki di buka u Gadu a di ten di Noa bi ta mbei di gaan boto. Hii fa Gadu bi ta wasiköi de ta hoi pasensi da de seei, ma nöö de an bi kē piki möönsö. Fēen mbei aiti sēmbē nöö bi fika ku libi, dee na dēdē a wata a di ten dē.

²¹ Nöö hēn di wata dē, hēn da wan soni ta lei u fu di dopu di u ta dopu fa u dē aki. An dē taa sundju a ta puu a u sinkii e, ma a ta lei sēmbē taa u mbei buka ku Gadu ku wan limbolimbo hati, fuu sa feni heepi nēen. Nöö di heepi dē, u sa feni ēn fu di Jesosi Keesitu bi toona weki baka a dēdē. ²² Nöö di a weki baka, hēn a subi go tee a liba ala e, nöö awa a dē a di kaba heima kamian a letimaun sē u Gadu. Nöö hii dee basia u Masa Gaangadu köndē tuu, ku hii takima, te kisi ku hii dee kaakiti u mundu tuu fiaa dē nēen basu fa u dē aki. Hēn abi taki a de liba.

4

Aki ta lei fa wan njunjun libi

dē fanöudu tjika.

¹ Söö. Wē dee sēmbē, kumafa u taki dē, [Jesosi, Keesitu hēn tja sitaafu nēen sinkii. Nöö sö nöö unu seei musu dē kabakaba u tja sitaafu tu e. Wē biga te i ta tjēen söndö guunjan fu di i ta mēni Masa Jesosi hedi, nöö a o ta seeka di hati fii te nöö joo ko kaba seei ku hogi du. ² Nöö dee taku hangi ta ko a u libisēmbē hati, ja o dē a de leiki möön, ma joo ta dē a Masa Gaangadu leiki fu hii di libiten fii di fika da i a goonliba aki. Fa a kē fii du, nöö sö joo du.

³ Biga un bi ta libi te tjika kaa kumafa dee sēmbē an sabi Gadu ta libi e. Un bi ta du fanafiti soni a di sē u manu ku mujēē. Un bi ta miti makandi ta bebe ta döōngö ta bai ta kai olo ta booko Gadu wēti tee, ta begi dee soni dee an dē fanöudu fuun begi. Dee lö libi dē wē un bi ta libi.

⁴ Ma fa u dē aki, wan ta libi sö möön. Nöö a ko bigi seei da dee sēmbē unu ku de bi ta libi dee lö libi dē makandi. A ko fika de ta luku unu kuma wan hii oto sēmbē fu di wan ta kule go mökisi ku de möön a dee peipei hogi de ta du. De ko ta kosi unu seei. ⁵ Ma de musu fu piki di Sēmbē nöömö e, di dē kabakaba fu kuutu hii sēmbē, dee dēdē wan ku dee libi wan tuu.

⁶ Fēēn mbei di buka u Masa Jesosi bi konda da dee sēmbē dee dēdē kaa e, fu aluwasi fa de bi kisi sitaafu dēdē a libisēmbē fasi seei, ma nöö di akaa u de sa feni libi a Gadu.

Aki ta lei fa i musu wooko

ku dee köni Gadu da i.

⁷ Dee sēmbē o, fa u dē aki di ten ko zuntu u hii soni musu kaba, nöö un musu dē ku fusutan e, fuun sa begi Gadu a wan bumbuu fasi. ⁸ Ma di gaan soni, hēn da un musu ta lobi unu na unu makandi gaanfa. Biga ee i lobi wan sēmbē, nöö ee a ta du sōmēni soni seei dee an ta kai, ma nöö ja o si de biga i lobi ēn.

⁹ Nöö un musu ta kisi unu seei ta hoi a wosu ku piizii e, söndö guunjan, dee sēmbē.

¹⁰ Nöö fa Masa Gaangadu paati dee köni fēēn da unu dē, hiniwan fuunu musu ta wooko ku di fēēn a wan fasi di ta heepi otowan e. Biga a da unu de peipei ku ēn bunuhati, nöö un musu ta wooko ku

de a wan futoou fasi. ¹¹ Kuma ee wan sëmbë i abi di kõni fii ta konda Gadu wöutu da sëmbë, nõö i musu fan gbelingbelin be de sabi taa Gadu wöutu seei di dë. Ee wan sëmbë i ta heepi sëmbë a soni, nõö ja musu du ën ku i seei kaakiti. Ma i musu du ën ku di kaakiti u Gadu. A hii dee lö soni dë tuu, Masa Gaangadu hën nõö musu kisi gafa e. Biga hën wë ta da u dee kõni fu di u nama ku Jesosi Keesitu. Fa a sai dë, hën nõö musu feni hii nëbai ku hii kaakiti fu nõömö teego. A tan sö.

Aki ta taki soni u sitaafu möön.

¹² Wë un dee lobi sëmbë u mi dë, wan musu tei di sitaafu un ta tja naandë u wan gaan soni e, hii fa a hebi seei. Wan musu luku ën kuma wan soni di an bi musu miti unu. ¹³ Ma be un ta wai seepi. Biga un ko ta fii makandi ku Masa Jesosi, Keesitu a dee sitaafu dee a bi tja. Nõö tee di juu ten dou faa ko a limbo fu hii sëmbë musu si di gaan waiti fëen di a abi, nõö woon ko ta wai gaanfa seei awaa.

¹⁴ Ee sëmbë kosi unu fu di un nama ku Masa Jesosi Keesitu hedi, nõö hën da Gaangadu naki unu kõlöku e, dee sëmbë. Wë biga di nëbai Akaa fëen seei, hën wë dë a unu liba dë.

¹⁵ Ma nõö dee sitaafu dee un ta tja dë, de an musu dë fu di i bi kii sëmbë e, ee nasö fu di i bi fufuu. An musu dë tu fu di i ta hulu sëmbë soni hedi, ee nasö fu hiniwan sootu pei hogi i sa du. Na fu dee lö soni hedi un musu kisi sitaafu e, dee sëmbë. ¹⁶ Ma ee fu di un nama ku Masa Jesosi Keesitu hën abi di sitaafu de ta sitaafu unu dë, nõö sen an musu kisi unu fu di dë hedi e. Ma be i ta gafa Gadu nõö fu di a si taa i waiti tjika u ta tja di në taa i nama ku Masa Jesosi.

17 Fa u dë aki, nöö di ten kisi fu di kuutu u Gadu musu seti. Nöö ku u dee sëmbë fëen wosu dendu fosu wë a o seti ën. Wë nöö ee u dee sëmbë fëen seei a ta sitaafu fa u dë aki, nöö dee sëmbë dee an kë piki ën buka wë? Na di u de o möön hebi nö?

18 A dë leti kumafa de bi sikifi a di Buku taa:

Ee dee sëmbë Gadu ta luku nëen wojo fu bumbuu sëmbë,

ee de musu tja sö wan gaan sitaafu

ufö Gadu sa heepi de 〔puu hogi a de hati〕

nöö dee oto sëmbë wë, dee an dë a Gadu soni seei, ku dee hogilibima.

Di u de an o möön hebi u tja nö?

19 Nöö da sö e, dee sëmbë. Ee Masa Gadu kë fuun musu ta tja sitaafu ufö, nöö un disa unu seei nëen maun nöö e, be un ta du bunu nango nöömö. Biga hën mbei unu, nöö a dë wan Sëmbë di i sa abi futoou nëen liba nöömö.

5

Aki ta taki soni u dee sikapu u Gadu ku dee tiima u de.

¹ Awa mi kë fan ku unu dee sëmbë dee ta dë tiima fu otowan. Fa mi dë aki, miseei dë wan tiima tu e, hën mbei mi sa feni pasi u fan ku unu sö. Biga miseei bi si ku miseei wojo fa 〔Masa Jesosi〕 Keesitu bi tja sitaafu di a bi dë a goonliba aki. Nöö te di juu kisi fu di waiti fëen di a abi musu ko a limbo u hii mundu si, nöö miseei o dë a dendu ta njan di piizii dë tu.

² Nöö mi taki e, taa un musu ta luku dee sëmbë u Gadu bunu, dee dë a unu maun dë. Un musu dë da de kuma wan sëmbë ta luku sikapu ta tja de buta a pasi tololoo fu de an kaba a sösö. Sö un musu

ta dini de tjika. Nöö wan musu ta du ën a wan duwengi fasi e, ma be un ta du ën ku piizii, ku wai hati seei. Biga sö Gadu kë. Nöö wan musu du ën tu fu di un giïi u möni hedi, ma fu di un abi wan gaan hangi a unu hati fu heepi sëmbë.

³ Fa Gadu buta dee sëmbë a unu maun fuun ta luku de deën dë, nöö wan musu ta pëe basi a de liba e, ma be un ta libi ku de a wan suti fasi fu de sa djeesi unu. ⁴ Nöö te di Möön Gaan Sikafuma ko a limbo u hii sëmbë si ën, nöö woon kisi wan gaan paima nëen.

Dee sëmbë o, wan sabi fa de ta du te wan sëmbë wini a wan fia kule nö? De ta bisi ën wan uwii kaapusa ta wai ku ën fu di hën da di winima. Sö wan paima di sëmbë dë ta kisi. Ma di paima fuunu di woon kisi a bakaten, a o möön waiti gaanfa möön di uwii kaapusa u di winima dë e, biga di fuunu an o dëe kaba a sösö möönsö.

⁵ Nöö awaa mi o taki wan soni da un dee kijoo mii tu taa un mëni dee sëmbë dee dë gaan wan fuunu e, fuun saka unu seei a de basu. Nöö hiniwan daka un musu ta abi saka fasi da unu na unu, kuma wan koosu di i lo' u ta bisi hiniwan daka, an ta kumutu a i sinkii. Sö di sakafasi musu dë gaan soni da unu tjika. Wë biga a dë a di Buku taa:

Gadu dë felantima u dee sëmbë dee abi gaan fasi, ma dee sakafasi sëmbë a ta heepi ku ën bunuhati.

⁶ Nöö feën mbei i musu saka i seei a Masa Gaan-gadu basu, be a tii i ku ën kaakiti maun. Nöö te di juu kisi nöö hënseei o hopo i.

⁷ Nöö be i tuwë hii dee fuka fii tuu da Gadu e, dee sëmbë, biga a a' toobi ku i.

⁸ Nöo mi taki e, un musu dē setiseti ku wojo limbo. Biga di gaan felantima fuunu de kai di didibi ta waka zuuu sö ta lontu leti kuma hogim-beti ta suku ambè a sa feni faa tènè pisipisi njan. ⁹ Nöo i musu abi biibi a Gadu fii sa taanpu tuwè gogo dëen e, be an feni i kisi.

Fa un ta tja sitaafu dē fu di un ta biibi ën hedi, nöo na unu nöo ta tja dee sitaafu dē e, dee sëmbë. Sö nöo dee otowan fuunu dee ta biibi Masa a kamiankamian a di goonliba aki ta tja de tu.

¹⁰ Nöo di Gadu fuu di abi hii bunuhati o dē ku unu e. Hën bi kai unu fuun ko feni di waiti fëen di ta dē u nöömö, fu di un ko nama ku Jesosi Keesitu. Nöo dee sitaafu an o dē u nöömö e, dee sëmbë, ma de o dē u wan pisiten nöo. Nöo baka fëen, nöo Gadu o da unu böö. A o mbei un ko taanga gingin a di biibi, kuma wan sitonu posu di an sa hön kai.

¹¹ Fa Gadu sai dē, hën nöo da di Gadu di abi kaakiti fu nöömö e. A tan sö.

Aki Petuisi ta tapa di biifi.

¹² Fa mi ta mbei di biifi da unu aki, dee sëmbë, nöo Silifani di mi ta si u wan futoou sëmbë fuu, hën wè heepi mi sikifi ën. Nöo mi mbei ën a wan sati fasi sö fuun feni degihati nëen. Biga dee soni mi sikifi aki, de ta lei unu di bunuhati u Gadu fa a dē tuutuu soni tjika, nöo un musu taanpu nëen gingin e, dee sëmbë.

¹³ Nöo dee biibima u Masa Jesosi dee ta ko makandi a Babilon, dee Gadu bi pii tei leti kumafa a tei unu, nöo de ta manda gaan odi da unu e, ku Maikusi di mi ta si kuma mi seei miii.

¹⁴ Nöo un da unu na unu gaan odi e, ta baasa unu seei makandi a wan lobi fasi.

Nöö sö e, dee sēmbē. Un musu dē ku kōtōhati, hii un dee sēmbē tuu dee ko nama ku Jesosi Keesitu. A tan sö.

Gadu Buku

New Testament in Saramaccan (NS:srm:Saramaccan)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Saramaccan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Saramaccan

srm

Suriname

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Saramaccan

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

34d0907e-4b31-5f4f-b863-1c52b958344e